

۱۸/۱۵
۷۴۰۴

آموزش و پرورش اسلامی

/ دکتر ابوالفضل عزتی /

موسسه انتشارات بعثت
تهران - زمستان ۱۳۹۵

سرشناسه	:	عزتی، ابوالفضل، ۱۳۰۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	آموزش و پرورش اسلامی / ابوالفضل عزتی.
مشخصات نشر	:	تهران: بعثت، ۱۳۶۶.
مشخصات ظاهری	:	۳۶۰ ص: جدول.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۷۰۸۴-۲۱-۲
وضعیت فهرست نویسی	:	برون سپاری.
یادداشت	:	چاپ؟: [۱۳۵۶].
یادداشت	:	۱۳۹۴ (فیا).
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۴۶۰؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	:	اسلام و آموزش و پرورش — تاریخ
رده‌بندی کنگره	:	BP۲۳۰/۱۸/ع۴۸۱۳۶۶
رده‌بندی دیویی	:	۲۹۷/۴۸۳۷
شماره کتاب‌شناسی ملی	:	۵۶-۱۱۰۶

موسسه انتشارات بعثت

بنیان‌گذار زنده‌یاد استاد فخرالدین حجازی
تأسیس ۱۳۴۷

آموزش و پرورش اسلامی / دکتر ابوالفضل عزتی /

نوبت چاپ: اول / تاریخ انتشار: زمستان ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه / تعداد صفحه: ۳۶۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۸۴-۲۱-۲ ISBN: 978-600-7084-21-2

نشانی: تهران - خ انقلاب - خ ۱۶ - آذر - شماره ۳۶ ساختمان بعثت
کدپستی: ۶۶۴۹۸۴۶۵ - ۱۴۱۷۹ / دورنگار: ۶۶۴۹۸۴۶۵
تلفن: ۶۶۴۱۹۸۹۹ - ۶۶۹۶۶۶۸۶

www.besatpub.com

besat.lib@gmail.com

<https://telegram.me/besatpub>

https://www.instagram.com/entesharat_besat

بخش اول

فلسفه، هدف، اصول و روشهای آموزش و پرورش اسلامی

	عنوان
۶	مقدمه
۷	فصل ۱ :
۷	ماهیت آموزش و پرورش اسلامی - تعریف آموزش اسلامی ،
۱۱	علم ،
۱۷	کلمه علم ،
۱۸	علم از نظر اسلام ،
۲۰	فصل ۲ :
۲	عقل یا خرد و رابطه آن با آموزش و پرورش اسلامی
۲۸	فصل ۳ :
۲۸	ارزش علم و خرد در تعلیم و تربیت اسلامی - قدرت خرد
۴۲	فصل ۴ :
۴۲	اصول فلسفی اسلامی که در تربیت اسلامی تاثیر گذاره است
۴۷	فصل ۵ :
۵۰	تعریف سیستم آموزش اسلامی ،
۵۱	مشخصات سیستم آموزشی اسلام

۵۴	فصل ۶ :
۵۴	هدف از آموزش و پرورش ،
۶۰	هدفهای آموزش و پرورش در عصر حاضر
۶۴	فصل ۷ :
۶۴	روش و تطور آموزش در اسلام ،

بخش دوم

اصول و روشهای آموزش و پرورش اسلامی

۸۶	فصل ۸ :
۸۹	اصول تربیت اسلامی ،
۹۷	فصل ۹ :
۱۰۰	روش و متد آموزش اسلامی
۱۰۶	فصل ۱۰ :
۱۰۶	طرق آموزش در اسلام :
۱۰۶	۱ - تعقل ،

۱۰۷	۲ - تعلم ،
۱۰۸	۳ - تجربه ،
۱۱۰	۴ - مطالعه ، طبیعت ،
۱۱۱	۵ - احساس و استفاده از حواس
۱۱۲	فصل ۱۱۱
۱۱۲	اصول آموزش پرورش در اسلام
۱۱۲	اصل ادامه و استمرار آموزش افراد در اسلام ،
۱۱۵	اصل رابطه بین آموزش و پرورش در اسلام ،
۱۱۸	اصل رشد و بلوغ در آموزش ،
۱۲۱	اصل رشد تدریجی ،
۱۲۴	اصل وراثت در تعلیم و تربیت اسلامی
۱۲۶	قابلیت تاثیر و تاثر کودک پیش از تولد ،
۱۲۸	اصل قابلیت تربیت انسان و اختلاف افراد از نظر تعلیم و تربیت
۱۳۲	اصل احترام به شخصیت کودک

بخش سوم

پیدایش سواد خواندن و نوشتن، و کتاب و کتابخانه در اسلام

۱۳۸	مقدمه
۱۴۲	فصل ۱۲
۱۴۲	پیدایش و تطور سواد خواندن و نوشتن در اسلام

۱۷۲	فصل ۱۳
۱۷۲	کتاب و کتابخانه، در اسلام

بخش چهارم

مباحث و مبانی آموزش و پرورش اسلامی

۲۰۷	مقدمه
۲۱۰	فصل ۱۴
۲۱۰	منابع آموزش و پرورش اسلامی
۲۵۴	فصل ۱۵
۲۵۴	مبانی اجتماعی آموزش و پرورش اسلامی

بخش پنجم

تاریخ آموزش و پرورش اسلامی

۲۷۷	مقدمه
۲۸۱	فصل ۱۶

۲۸۱	ادوار آموزش و پرورش اسلامی
۳۱۲	فصل ۱۷
۳۱۲	تاثیر آموزش اسلامی در تمدن غرب و رابطه اسلام با غرب و مسیحیت
۳۲۲	فصل ۱۸
۳۲۲	مبانی و پیشه‌های اسلامی در آموزش و پرورش معاصر
۳۳۵	فصل ۱۹
	نفوذ اسلام در آموزش و پرورش غرب . ترجمه کتابهای اسلامی به
۳۳۵	زبان‌های رایج اروپا .
۳۵۱	فصل ۲۰ آموزش و پرورش زبان در اسلام
	بحث ششم
	ضمایم و ملحقات
	ضمیمه ۱ - بعضی از متخصصین در آموزش و پرورش اسلامی و بعضی آثار
۳۵۷	آنان و منابع .
	ضمیمه ۲ - نقش آموزش ، علم ، عقل ، پرورش ، تربیت و فرهنگ
۳۷۵	اسلامی در گسترش اسلام .
	ضمیمه ۳ - نمونه یک کتاب در آموزش و پرورش اسلامی . ترجمه رساله
۴۲۹	"آداب المعلمین" تالیف ابن سحنون (متوفی ۲۵۶ هـ ق) .
	بعضی منابع و مآخذ کتاب .

بنام خدا

مقدمه

آموزش و پرورش هر ملت و دینی اگر تمام فرهنگ و تمدن آن ملت و دین را تسلط دهد و اساس آن نباشد وسیله ایجاد قسمت عمده و مهم و اساسی ترین پایه های فرهنگ و تمدن آن ملت و دین است . تاسیس جامع ملی و ملیه بوسیله اسلام بدون تاسیس سیستم مستقل آموزش و پرورش امکان پذیر نبود .

فرهنگ و تمدن اصیل و عمیق اسلام نمی توانست و نمی تواند بدون داشتن راه و روش مخصوص و متناسبی برای آموزش و پرورش وجود یابد .

اسلام مسلمانان را در زمینه های مختلف حقوقی ، کلامی ، اخلاقی ، سیاسی و اقتصادی مخصوص به خود است نه با سیستم های مشابه جوامع و ادیان دیگر کاملاً متفاوت است . پیدایش این سیستم ای بدون وجود یک نظام مستقل تعلیم و تربیت امکان پذیر نبود و حاصل شد .

قسمت عمده فلسفه اسلام را فلسفه آموزش و پرورش اسلام تشکیل می دهد و دستورات و احکام فقهی و شرعی و موازین اخلاقی قسمتی از اصول آموزش و پرورش اسلامی می باشد و تکنیک های تعلیم و تربیت اسلام در کلیه معارف اسلامی پراکنده است و سازنده آن معارف است .

قسمت عمده قرآن بحث و بررسی مسائل مربوط به تعلیم و تربیت انسان و جامعه مسلمان است و پیامبر و رهبران دین نمونه‌های زنده تعلیم و تربیت اسلامی بودند و سنت و سیره آنان چگونگی اجرای موازین و مبانی تعلیم و تربیت اسلامی را پیشنهاد مینماید.

به صورت بررسی منابع اسلامی و مقایسه سیستم آموزش و پرورش اسلام با سایر مذاهب مختلف آموزش و پرورش غرب کاملاً روشن میکند که اسلام دارای یک نظام آموزش و پرورش مستقل با فلسفه و هدف، اصول و مبانی، تکنیک و روش مشخص و مخصوص به خود است.

در کتابی که در اختیار شما قرار میگیرد قسمتی از این سه بخش بطور اختصار بررسی میشود و در این بررسی از روش آموزش و پرورش تطبیقی Comparative Education استفاده میگردد و چون آموزش و پرورش اسلام یک آموزش و پرورش دینی است در ارزیابی فلسفه، اصول و تکنیکهای آموزش و پرورش اسلام از متد ارزشیابی اجتماعی Social Approach استفاده میشود.

عزتی

آبان ۱۳۵۶

فصل ۱: ماهیت آموزش و پرورش اسلامی

تعریف آموزش اسلامی :

ابتدا باید یادآوری شود که اصولاً آموزش بطور کلی تقریباً غیر